

Janke Wikholms Krönika

December 2011

Vart är vi på väg?

TVs På spåret har börjat igen. Roligt att "fredagstitta" på. Själv är jag på väg till Kiruna. När jag ligger bakom en lastbil på E10-an tänker jag på Vintersagans: "En tradare i snörök mellan Kiruna och fjärran". Det är en fantastisk låt och samhälls- och geografilektion som Ted Ström skrivit. Kanske en av de bästa, betydligt kortare än den vi fick i skolan, dvs Nils Holgerssons gåsaresa.

Vart är vi på väg duger också till reflektion om arbetsmiljöarbetet. Bilradion berättar om Sverigedemokraternas kongress samt om konflikten mellan LO och arbetsmarknadsminister Hillevi Engström. Ett förslag vill avkriminalisera brott mot arbetsmiljölagen och i stället sätta "prislapp" på dessa förseelser. Måste erkänna att jag tycker att det låter ganska bra. Företagen får veta vad det kostar att fela. Domstolarna behöver inte belastas. Fast LO-juristen varnar för att de anställda då inte kommer att våga anmäla fel.

Är detta ett problem i Sverige 2011? Beror dålig arbetsmiljö delvis på att de anställda inte vågar anmäla sina chefer och företag? Innebär det nya förslaget om att prislapp ersätter brott också får "försiktigheten" att öka? Hillevi med fackligt förflutet i polisförbundet tror att det kommer att bli bra.

Arbetsmiljöbegreppet har ändrats och på kurser diskuterar vi detta. Yrkesfarelagen blev Arbetarskyddslagen och idag heter det Arbetsmiljölagen. Begreppet har vidgats. Förr skulle staten skydda den svagare mot det farliga arbetet. Nu handlar det mer om utveckling, samverkan och psykosociala frågor. Vart är vi på väg?

Enligt byggfacket och en nyligen publicerad undersökning är 54 % av byggjobbarna rädda när de går till jobbet. Man föreslår utbildning och certifiering.

För oss utbildare låter det bra. Jag brukar fråga kursdeltagarna om de tror att fler regler och utbildning ger ökad säkerhet. De flesta svarar ja, men definitivt inte alla! Det beror nog på vilken kunskap man har och får!

Räddast för att gå till jobbet borde de inhyrda och utländska arbetarna vara. Men vem kämpar för deras arbetsmiljö? På arbetsmiljöriksdagen för några år sedan pratade Arbetsmiljöverkets generaldirektör om detta. Han menade att något borde göras. Men görs något eller har något gjorts? En platschef jag träffade berättade att han hade tjugo nationaliteter på sin arbetsplats. Vilka kunskaper har de om den "svenska modellen"? Den som bygger på samverkan och rättigheter. T.ex. rätten att stoppa jobbet eller att göra en s.k. "sex-sex-a-anmälan" till Arbetsmiljöverket. På AV:s utomordentliga hemsida kan man läsa mer om vad detta innebär!

Jag tycker att det är bra att det kommer in människor från andra länder. SD:s kongress pratar om vikten av att de lär sig språket och hur man skall fungera som svensk. Men att leva i Sverige innebär också att få kunskap om den svenska modellen. För den som kommer hit för att bygga hus, fälla träd eller plocka bär, med en skuld till arbetsgivaren i bagaget är det inte så lätt att våga ställa krav. Detta pratar Åkesson inte alls om!

Den som är satt i skuld är inte fri! Om vi vill ställa högre krav på en utvecklande arbetsmiljö måste vi också se till att de elementära behoven är tillfredsställande för alla som arbetar i landet. Detta oavsett anställningsform, hud eller hårfärg!

Arbetsmiljöhälsningar!

Janke Wikholm

Skicka synpunkter på krönikan till info@jankewikholm.se
Läs flera krönikor på www.jankewikholm.se

JANKE
WIKHOLM